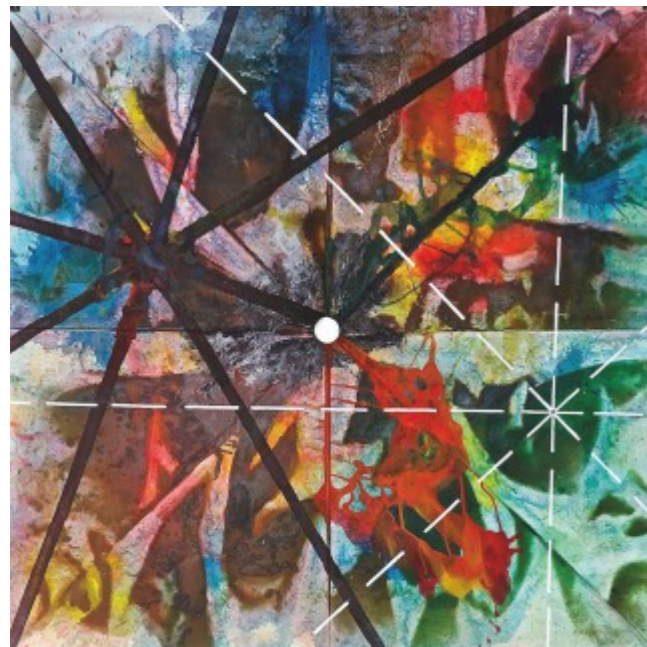

Ivo Sedláček, Dvojí řád, 2014, akryl, papír, perforce, 270x150 cm

Ivo Sedláček, Jeden řád a jeho různé modifikace, 2014, akryl, papír, perforce, 150x150 cm

Obálka: Ivo Sedláček, Příběh (Od počátku až do ...), 2012, akryl, papír, perforce, 150x1200 cm, z výstavy v KGVU Zlín, foto: D. Novotný

Ivo Sedláček

Narodil se v roce 1961 v Brně, v letech 1976 až 1980 studoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Brně, v letech 1981–1986 katedru výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě brněnské univerzity.

Věnuje se malbě, kresbě a tvorbě objektů. Samostatně vystavuje od roku 1984 (více jak 35 samostatných výstav), kolektivních výstav doma i v zahraničí (například v Německu, Itálii, Belgii, USA či Japonsku) se účastní od roku 1978. V 80. letech se podílel na koncipování a realizaci samizdatových autorských výtvarných knih (s J. Daňkem a B. Rozbořilem) a privátních akcích (např. Poslední oběd – 1987 nebo Otevírání muzea I. S. v Žabčicích roku 1988). V letech 1986 až 1998 byl kurátorem výstav současného umění ve Státní galerii ve Zlíně a tamtéž spoluzakladatelem (od roku 1992) kulturního periodika PROSTOR Zlín, kde doposud působí jako výtvarný publicista a zástupce šéfredaktora.

V roce 1994 byl spoluzakladatelem výtvarného ateliéru Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění, kde působí jako výtvarný pedagog a od roku 1998 zastává i funkci ředitele. Zastoupen ve sbírkách KGVU ve Zlíně, České pojišťovny, Muzea města Brna a v soukromých sbírkách doma i v zahraničí. Žije a pracuje ve Zlíně.

Josef Daněk

Různorodá tvorba zahrnující malbu, plastiku, performanci, literární práci a scénické návrhy, vychází z kresby a přemýšlení o ní. První ucelený soubor kreseb /Významová anatomie, z poloviny 80. let/, zachytil proces myšlení o lidském těle a mentalitě. Texty, které vznikly jako komentář k těmto kresbám byly výchozím materiálem pro četné, především vernisážové performance. Během 2. poloviny 80. let našel pro svůj postmoderní naturel výraz v plastice z tavených umělých hmot, plastelinové malbě a výpravných performancích, často ve spolupráci s výtvarníkem a sociologem, Blahoslavem Rozbořilem.

V 90. letech inicioval vznik uměleckých symposií, rozsáhlé performance v otevřeném přírodním nebo městském prostoru často se Zdeňkem Plachým. Od roku 2007 se věnuje organizaci komunitních artistických projektů často s účastí zahraničních autorů a studentů uměleckých škol. (Frozen Academy 2007–2009, Grandplan of Togetherness 2010, Something about to happen 2011–12, Houpačka 2013, Wooden Web, od roku 2014).

14. ledna až 28. února 2016

Kurátor galerie: Jan Šmolka, výstavu zahájí doc. PhDr. Jiří Havlíček
Objekt ve spolupráci s autory vytvořili studenti Ateliéru kresby
Fakulty umění Ostravské univerzity.
Vystoupí Josef Daněk s textem „Apologetika tmářství“

Galerie Synagoga | Janáčkova 728, Hranice | tel.: 581 606 077
út–so: 9.00–12.30, 13.00–16.00 | ne: 9.00–12.30, 13.00–17.00

Vstup na výstavu je zdarma

Diatríba na kosmologické téma

Ivo Sedláček – Josef Daněk

Josef Daněk, Genetické poruchy, 2014, tužka, papír 21x29,7 cm

SERVA COSMOLOGICA ET ANATOMICA

Téma a samotný pojem – kosmologie – pro mne úzce souvisí s rozšířeným vědomím, které není soustředěno výhradně do lidských mozkových soustav ve smyslu fyziologickém. Lidské monády jsou jen obdobně jako neuronové sítě v teorii autopoiesis sdruženy v la-tourovských propojených sítích. Izolovanost těchto monád v organickém a fyziologickém smyslu je jejich fiktivním „uzávorkováním“, zcela pochopitelným a logickým v teoriích intersubjektivního pole podle klasické fenomenologie. Přijetí ukončenosti existence jako atributu bytí je pak důsledkem fenoménu v existenciálním pesimismu, jenž se ujal vlády po šoku druhé světové války. Přesto lze k celé záležitosti přistoupit i z perspektivy křesťanského personalismu sociálního: Solidární reciprocita lidských vztahů a sdílení „existenciální starosti, úzkosti i péče o bytí s těmi Druhými (Martin Heidegger, J. P. Sartre, A. Camus a další)“ v jednotlivých komunitách, i mezi nimi, může se stát základem zajištění osobního blaha a prospěchu pro všechny. Avšak jen potud, pokud nedochází k porušování křehké rovnováhy ze strany ambiciózních jedinců či skupin, které si nárokují místo rovnocenného partnerství – dominaci. Příkladem budíž, že pokud dochází k nadměrné akumulaci kapitálu (jakéhokoliv typu – ekonomického, politického, náboženského, tedy mocenského i etického, Fukuyama) v rukou jedněch na úkor druhých za účelem manipulace s přírodními zdroji energie, k nimž náležejí nejen reliktní suroviny vzešlé z procesu planetární evoluce, ale i podstatný smysl lidské aktivity na poli tvůrčím a pracovním v rámci civilizacních, kulturních i náboženských okruhů – pak je tu neodvratným následkem nevratný pád do magicko-energetické pastí, srovnatelný s překročením horizontu tzv. černé díry, vzniklé následkem stelárního gravitačního kolapsu. Okruhy komunit, v nichž došlo k takovým poruchám rovnovážného stavu, následkem nenasytosti jejich participantů, se propadají do primárního chaosu. Placeba politická i filosofická – humanismu, lidských svobod či demokracie stávají se v zrcadle lidských emocí, v rozvášněném egoismu, svými inverzemi tj. bestialitou, otroctvím a despotií... To je cesta do inferna apokalyps, kdy se světy přesypají a přeskupují oceánicky volně, podobně jako písečné duny – hnané pouštními větrnými bouřemi do dřívějších úrodných krajín. Planety se postupně proměňují v neobyvatelné hroudy kamení, putující chladnoucím

vesmírem do nekonečna, kde vládne temná hmota, kterou prorocky vyvolala kosmologická imaginace z nebytí. Taková je děsivá moc kamenících lidských srdcí i padlých andělů...

Kosmologická metafora Josefa Daňka a Ivo Sedláčka v prostoru hranické synagogy je instalací eklesiomorfního diskursu. Současně i parafrází stavu soudobého myšlení v umění a vědě. Kosmologie je tu binární dichotomií o uspořádané výseči chaosu formou rozpravy. V klasickém pojetí helénismu i celé antiky, uspořádaný a člověkem pochopený kosmos oproti nepřehlednému, hrůzu cizosti vyvolávajícímu jej obklopujícímu chaosu, jsou protikladnými kategoriemi nazírání. Ty posléze infiltrovaly i do filosofických systémů idealistického transcendentalismu a vlastně i racionalismu, sensualismu, empirismu i materialismu. Staly se kamenem úhelným i balvanem úrazu nejen Řeků a Latinců, ale i Kantovy filosofie vznešena, potažmo lidského mudrování vůbec. Zkusme vyvolat ve své představivosti následující vizi: Ve stanu kdesi ve stepi či poušti, představované architektonickým posvátným prostorem je instalována na kostře zkosené geometrie dávno vyhynulého species vlajkosláva rozvinutých svitků Ivo Sedláčka. Kdesi v oknech podnebí pak kresebné série Josefa Daňka coby vizualizovaná názorná dokumentace poruch v evolučním procesu. Evoluce i kosmologie jsou totiž incestními sourozenci děsíci naši představivost, v mentálním příšeří člověčí interpretace, legitimního vývoje zakonzervovaného do kategorií prostoru a času. Pozor, duality kategorií geometrie euklidovské zeměplochy a predeinsteinovské fikce. Pomyslně se ocitáme v onirickém vesmíru, na ztichlém rakousko-uherském nádraží s příznačnými hodinami bez ručiček, konce 19. století po Kristu, odkud za pár desítek roků odsupí souprava zadržovaných přeplněných dobytčáků do nedaleké haličské Osvětlemi. Nuže, přestupme z nich, v této noční můře, skrze milosrdný tunel černé díry relativistického kvantového vesmíru, jednoho to z mnoha možných výtvorů De-miurgových, – do dnešního superexpresu těsně před explozí nálože, ukryté někde na páchnoucích záchodcích. Neeuclidovská plasticita geometrií, fatálně odlišných od běžné 3D stupidity, nás okamžitě vtáhne do inferna jiné díry. Budme však klidni jako správně hrdé žaby se psími hlavami, přestože nám právě vypouštějí domácíkou kaluž. Zrychlení padáme do dalších dimenzí vesmíru ovládaného

dominací takzvané temné hmoty. Věda si někdy libuje v attributech demonzace, což kvitujeme s ironickým uznáním, nicméně konstatujeme, že co oči nevidí, to srdce nebolí a vlastně nám to může být šumafuk jako antikvovaný úvodník husákovského Rudého práva. Vyskočme však včas i z tohoto posledního výplodu kosmologické imaginace nežli opět vyletí do povětří a bude nahrazen jiným bohubilějším panoptikem pro čumily všeho druhu. Poptáťme na klikaté jeleny šamanů a alchymistů, cvičících s hvězdami v jednom chorovodu, kdy patafyzická geometrie 3D vesmíru na Daňkových viděních demonstuje přehledku evolučních omylů, groteskních monster a hybridů, jako kdysi před staletími v mandevillovských cestopisech do vybájených světů. Kubizovaná 3D geometrie nových sérií Daňkových kreseb převažuje zdůrazněnými hranami a až mechanickou tvrdostí tvarů nad dřívější manýristickou měkkostí a rozplývavostí organických anatomí, charakteristických brilantní virtuozitou světél, stínů a čar. Poselství geometrie je skryto i v emblematické Möbiově pásce, odkazující k transcendování 3D kubusů čtyřdimenzionální fikcí pletýnky, odolávající prehistorické dvojřité posvátné sekyře. Zjednodušeně vyjádřeno: pokud zkosíme tuto pletýnku ostroúhlými hranami a pootočíme ji správně jako ježka v kleci, obdržíme univerzální obrazec z kdejakého pisoáru. Břit sekyry nás může ohrozit a dekapitovat, otupíme-li však jeho ostří o bludný kořen dnešní hektické doby, kde panuje rychlost stihomamu, objasněná tak pěkně dromologií profesora Virilia, a navíc po pásce počneme zběsile pobíhat s escherovskými mravenci, – celé tragično se promění ve veselé komično, což je i emoční kolaps, vyjádřený smíchem skrze slzy. Filozofovat kolem dokola v tautologickém wittgensteinovském kruhu, potažmo topologické pneumatice, na niž lze zredukovat nepřehlednost věcí, jeví se zhora neproduktivním. Návod k pochopení a rozhršení věčné otázky nosí mezi svými stehny každá řádná ženská. Tedy pokud nejde zrovna o hermafrodita, jenž by nás zmátl.

V prostorách synagogy lidských bytostí, utracených jinými lidskými bytostmi v děsivém holocaustu, nabývá smysl kosmologií, evoluce a vůbec geneze species Homo kafkovských dimenzí. Dantovskou absurditou na Sedláčkových svitcích je celý proces sumarizovanou prophetickou kaligrafií. Step a poušť atakuje řád usedlých humano-

dů a jejich příbytků. Dveře jsou vykopnuty velkorysým šamanským rozletem. Celá planeta se totiž již dávno retrográdně zploštila na zeměplochu a z nových Jeruzalémů se rozprchly stíny křížových i Saladinových rytířů do všech stran, pronásledovány rozbřeskem explodujících úsvitů. Hranice lidské blbosti opět naplno planou do šera. Groteska evoluční apokalypsy se promítá nejen na půdách synagog, kde se probouzejí zapomenutí wešebti-golemové, ale i ve sklepech hroučící se evropské perníkové chaloupky, kam vtrhl všemožnými otvory a skulinami dav Daňkových zvířátek, aby děsil zdejší hodující loupežníky.

Věci i lidé jakoby pojednou byli, nejen z drolicího a sesouvajícího se kvantového materiálu, ale spíše z emočního těsta s notnou příměsí svůdného perníku. V imaginárním laboratoriu bouchají zašpuntované a přehřáté baňky. Odevšad se sype kvantový prach namixovaný s mediálními halucinogeny. A tak evoluce plynule metastazuje v revoluci a ta zase v kontrarevoluci – a tak dokolečka dokola, kterýžto mumraj nerozezná jen pořádný hejhula. Těch je však naštěstí většina a tak přeprava infernálními tunely probíhá hladce a plynule. Otázkou zůstává, zda obšancování fetiši uměn a věd, obtočených trnovými korunami z žiletkového drátu, obstojíme před žhavým a ledovým vichrem ze stepí i pouští, jenž si svéhlavě vane kam chce, neboť Duchá Svatého jest pro smrtelníka těžko ochočit, natož osedlat. Nu, a tak nám nezbyvá nežli sentimentálně listovat v „pazmětí“ evoluci a kosmologií, probírat se svitky času z pomyslné alexandrijské bibliotéky uprostřed svatostánku pomíjejících světů. Svitek je praktičtější nežli listování folianty. Ostatně máme jej přece i ve vlastních mentálních elektronických protézách. Pravděpodobně časem nahradíme i mysliveckou latinku, jíž datluji tento text, pragmatictějšími piktogramy důkladně „zracionalizovaného“ simplifikovaného myšlení na bázi čínských znaků, amalgamovaných třeba s azbukou, hindštinou či jinými znakovými kódy. Snadno budeme komunikovati, radostně totálně zpito-mělí, vespolek univerzálnější changlishtinou namísto lokální czenglishštiny – a pan profesor Jakub Hron nám k tomu zamává z nebes svou „nosočistoplenou“ na rozloučenou...